

Lease a couch

Circulair meubilair via een product-dienstformule

HET PROJECT IN HET KORT

Waarom een 'wegwerp'zetel kopen die maar korte tijd meegaat als je een duurzame en kwaliteitsvolle zetel kan **huren**? Zo ontwikkelde Motief Atelier **Lease a couch**: een **product-dienstformule** die de principes van circulaire economie in de interieur- en meubelsector introduceert.

We handelen vanuit een **stysteemveranderend perspectief** waarin de **herbruikbaarheid** van producten en grondstoffen centraal staat. We streven **waardecreatie** na **in elke schakel van het proces**: productie, recyclage, tewerkstelling, opleiding, reparatie, onderhoud en sloop. De productie van een meubelstuk mag geen lineair proces meer zijn, maar een **cyclisch model** dat start bij de recyclage en sloop niet als het einde van de levenscyclus ziet.

Concreet zien we dat vandaag de meubelindustrie wordt gedomineerd door **lijmen en synthetische mousses** die de productiesnelheid opdrijven, maar de latere **recyclage bemoeilijken**. Voor ons project verzamelen we tweedehands meubels waarbij we proberen die materialen zoveel mogelijk te **vervangen** door **natuurlijke, lokale of gerecycleerde grondstoffen** en **omkeerbare bevestigingstechnieken**. In ons prototype de Circular Chair combineren we oude

ambachtelijke stoffeertechnieken met de allernieuwste materiaalinnovaties. Al van bij de opbouw houden we rekening met de latere **ontmanteling** en het **hergebruik** van scheidbare componenten.

Door het **kleinschalige productiesysteem** en de meer integrale kijk op het fabricageproces kunnen we in onze formule ook **sociale tewerkstelling en opleidingstrajecten integreren**.

Ten slotte stimuleert onze product-dienstformule de overgang van een economie gebaseerd op **consumptie en bezit**, naar een economie van **gebruik en toegang** tot goederen. Doordat het product in onze eigendom blijft, kunnen we de **prijs** ook **drukken** en zo duurzame (en duurdere) meubelstukken voor een **breder publiek toegankelijk** maken.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2018-155
 Looptijd: 12/2018 tot 05/2021
 Subsidiebedrag: € 50.000

Een project van:

Motief Atelier vof

Samen met:

Sofacover bvba, De Schepper - Hof De Neve lv

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1** Van alle gebruikte materialen in onze Circular Chair werd een **materiaalpaspoort** opgemaakt, werden **leveranciers nage trokken** en **productieketens in kaart** gebracht.
- 2** In ons prototype Circular Chair ontwikkelden we een **alternatieve meubelopbouw** die omkeerbare stoffeertechnieken combineert met nieuwe materiaaltoepassingen. Die opbouwmethode pasten we ook toe op andere gerecycleerde meubelstukken.
- 3** Door de diverse productie voor Lease a couch kon Motief Atelier uitgroeien tot een **kleinschalige inclusieve atelieromgeving**, waar zorgleren, sociale herintegratie en opleidingstrajecten een vanzelfsprekende plaats vinden.
- 4** 'Cédric', 'Martine', 'Jef', 'Ella' en 'Rudolf' - al onze leasemeubels worden naar hun vorige eigenaar vernoemd - kregen een nieuwe thuis. Acht andere stukken wachten nog op een nieuw kleedje.

KERNCIJFERS

6

leases

2

sociale tewerkstellingen

23

meubels in productie

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1** In een circulaire logica wordt **de band tussen de oorspronkelijke assemblage en de ontmanteling belangrijker**. Een gelaagde (in plaats van geïntegreerde) opbouw met slimme bevestigingstechnieken zijn de sleutel om later materialen makkelijker te reinigen of vervangen.
- 2** De **onzichtbare delen van een meubelstuk** vormen nog een belangrijke uitdaging voor circulaire innovatie in de meubelindustrie. Er is verder onderzoek nodig naar **alternatieven** voor synthetische mousses en efficiënte, **omkeerbare bevestigingstechnieken**.
- 3** Door in te zetten op recyclage kunnen we het **productieproces moeilijk standaardiseren**. Elke stuk is anders. Dat vergt andere opleidingsmodellen en begeleidingstrajecten voor medewerkers.
- 4** Het blijft een uitdaging om **intensieve ambachtelijke fabricageprocessen en sociale tewerkstelling** in een inclusieve en tegelijk **rendabele commerciële werkomgeving** te integreren.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

We willen met Motief Atelier het ingeslagen pad de komende jaren verder bewandelen.

Vooreerst willen we Lease a couch verder promoten via **gerichte communicatie naar ons doelpubliek**. Daarna willen we het **aanbod langzaam uitbouwen**, waarbij we in eerste instantie mikken op **particuliere klanten**. Co-designtrajecten met bijvoorbeeld bio-ingenieurs, jonge textiel- of meubelontwerpers ... kunnen helpen om het 'oubollige' beeld van het gerecycleerde meubelstuk af te schudden. In tweede instantie denken we aan opschaling (B2B), eventueel door partners te zoeken voor strategische samenwerking.

Ten tweede willen we het **materiaalonderzoek uitdiepen** en daarover **transparant communiceren** via gerichte socialmediacampagnes, blogverhalen op de website, lezingen, bijdrages in magazines en dagbladen, netwerkevenementen ...

Ten derde willen we de **werkmethoediek** van de Circular Chair **optimaliseren** door ons onderzoek naar materialen verder te zetten, technologische innovaties op te volgen, nieuwe toepassingen uit te testen en onze eigen ontwikkeling te documenteren. Als de kans zich zou voordoen, willen we hiertoe blijvend met mede-ondernemers, onderzoekscentra en onderwijsinstellingen samenwerken.

Ten vierde wil ik op middellange termijn een **kleinschalige atelieromgeving** scheppen waar **zorg, opleiding, vakvrouwschap en experimenteel onderzoek** ongedwongen naast elkaar bestaan. Ik zie deze omgeving als een economisch model waar **handenarbeid opnieuw respectabel en rendabel** kan zijn, maar ook als een **innovatieve en inclusieve werkplek** waar 'het werken van de toekomst' gestalte kan krijgen.